

згадати такі міста, як Лондон, Барселона, Прага, в яких чудово вписані витвори хай-теку, деконструктивізму, біонічної архітектури поряд з ансамблями бароко, арт-нуво, класицизму.

Проаналізувавши велику кількість матеріалу та систематизувавши її, ми дійшли до висновку, що майбутнє української архітектури матиме розвиток в кількох напрямках, але найвизначнішим буде поєднання історичної спадщини з впливом світової архітектури. Цьому стилю ми надали назву «Екомодерн». З назви зрозуміло, що в ньому поєднуються щонайменше два стилі. На нашу думку, врахувавши специфічність нашої архітектури і любов вітчизняних архітекторів до поєднання історичних деталей і передових технологій, можна передбачити, що саме стиль модерн і екологічна архітектура знайдуть поєднання в Україні.

І.В. Коротун,

*кандидат архітектури, доцент Чернівецького національного
університету ім. Ю. Федьковича*

АРХІТЕКТУРА ЯК СЕМІОТИЧНА СИСТЕМА. ІНСПІРАТИВНІ ЗАСАДИ ТА СКЛАДОВІ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПЛАТФОРМИ

Перше речення в темі доповіді – це самостійна теоретична дисципліна в системі фахової підготовки архітекторів європейських навчальних закладів, зокрема в Австрії. З курсом цієї дисципліни ознайомив студентів Чернівецького Національного університету імені Ю.Федьковича доктор Ервін Фіала – викладач університету імені Карла – Франца в місті Грац, Австрія (в рамках культурно – освітнього міжнародного проекту «Рубікон»). У чому відмінність гуманітарно-теоретичних основ пострадянського та «постмодерністського» підходу? Теоретичні досягнення європейської «буржуазної» школи, у т.ч. австрійської, від початку ХХ ст. і майже до нашого часу (в силу зрозумілих обставин) не «пропагувались» і не вводились в науковий обіг. За винятком течій, причетних до впровадження у практику теоретичного підґрунтя масової архітектури. Таким чином, значною мірою поза зором радянських метрів лишилась теоретична платформа сучасної світової архітектури ХХ століття (автор лишає поза межами дослідження феномен радянської архітектури 20-30 років), зокрема австрійська. Виняток складає лише австрійська сецесія, яка миттєво захопила весь європейський культурний простір і в силу виняткової декоративності дотепер тримає у полоні багатьох дослідників. Але крім Отто Вагнера, Йозефа Ольбріха, Густава Клімта, існує цілий ряд архітекторів-теоретиків, які правили в напрямку, який становить великий інтерес. Це теорії

організації міського середовища, його гуманізації і гармонізації. Наприклад, практик і теоретик Камілло Зітте та його праця «Міське будівництво з точки зору його художніх принципів», Відень, 1889 р. Архітектор Адольф Лоос – автор твору «Орнамент це злочин», засновник пуристичного напрямку. Фрідріх Кізлер широко відомий автор теорії «Взаємопроникнених просторів» (якого досліджує Львівська школа, зокрема проф. Проскураков В.І.), Вольф Прікс з його «деструктивістською архітектурою», та інші.

Теоретична платформа семіології в архітектурній теорії формується за допомогою 4 складових. Базова – вчення Фердинанда де Сосюра, який, як відомо, вважається батьком – засновником *семіотики*, як науки. Робиться наголос на дефініціях «знак», «позначка», «символ», типи знаків, структура, код, знакові системи. Праці Жака Дерріда, Мартіна Хайдеггера, ін., особливо в частині антропології, – філософська складова. Широкий спектр течій сучасного образотворчого мистецтва з усіма «термінологічними -ізмами» напрямками – від імпресіонізму, пуатілізму, фовізму, супрематизму, ін. Закони термодинаміки (частково застосовуються вітчизняними теоретиками для дослідження системних процесів, зокрема містобудівного розвитку).

На погляд автора, європейська і пострадянська архітектурна теоретична школа мають діаметральні протилежні підходи: перша доводить до крайніх меж антропологічні вишукування, «сартризм», плюралістичний гіперсуб`єктивізм, які доводять до кризи мислення і балансування на грані абсурду; інша страждає глобалістичними рудиментами посткомуністичної ідеології зі спрямуванням на державостверджуючі засади, що ігнорують (як і раніше!) потреби і вимоги звичайної людини. Краще, що ми можемо зараз запропонувати з точки зору гуманізованого професіонального підходу – це абстрактні категорії на зразок «комфортне середовище», «група», «соціуми», «групи населення», тобто доведений до високого ступеню абстрактності рівень професійного мислення на рівні державного замовлення. У цьому полягає проблема низької естетичності, комфортності, просторової виразності сучасної архітектури. Разом з тим суспільство знаходиться в стадії пошуку нової якості містобудування, відповідальність за яку традиційно покладено на архітекторів. Зручність, комфортність, просторова виразність – основні складові професійної діяльності (в тому числі наука і освіта), наявність яких (не втративши при цьому існуючих досягнень) забезпечить майбутнє вітчизняної архітектури.